

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3074/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Törvényszék 3.Bpkf.47/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőik (dr. Bárányos Bernadett ügyvéd, illetőleg dr. Gellér Balázs József ügyvéd, Gellér és Bárányos Ügyvédi Iroda, 1114 Budapest, Kemenes utca 6., félemelet 2.) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozók alkotmányjogi panaszaikban a Kecskeméti Törvényszék 3.Bpkf.47/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és – a Kecskeméti Járásbíróság 20.B.156/2016/22. számú végzésére is kiterjedő hatályú – megsemmisítését kérték. Álláspontjuk szerint a támadott végzés sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk egy bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 2. A támadott bírói döntés alapjául szolgáló, az indítványozók által előadott tényállás a következő volt. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a*) pontjába ütköző és a (3) bekezdés *a*) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt indult büntetőeljárásban a Kecskeméti Járásbíróság 6.Bny.558/2015/2. számú végzésével a Btk. 74. § (1) bekezdés *a*) pontja, 75. § (1) bekezdés *a*) pontja, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 159. § (1)–(2) bekezdése alapján vagyonek Kobzás biztosítására az indítványozók tulajdonát képező meghatározott ingatlanok és bankszámla zár alá vételét rendelte el. A járásbíróság végzését a Kecskeméti Törvényszék 11.Bnyf.473/2015/2. számú végzésével helybenhagyta.
- [4] Az indítványozók a zár alá vétel feloldása iránti indítványt terjesztettek elő a Kecskeméti Járásbíróságon. Kérelmüket azzal indokolták, hogy a zár alá vett ingatlanok tulajdonjogának megszerzésére az elkövetési időszakot követően (egy esetben azt megelőzően) került sor, így azok nem bűncselekményből származnak, ennek következtében vagyonek Kobzás tárgyai nem lehetnek, a zár alá vétel törvényi alapja hiányzik.
- [5] A Kecskeméti Járásbíróság 20.B.156/2016/22. számú végzésével a zár alá vétel feloldása iránti kérelmet elutasította. Végzése indokolásában megállapította, hogy a vád tárgyát képező bűncselekmények jellegére, az elkövetés körülményeire és a kár összegére tekintettel alaposan tartani lehet attól, hogy a bizonyítási eljárás eredményétől függően elrendelésre kerülő vagyonek Kobzás végrehajtását megghiúsítják. Kimondta azt is, hogy a zár alá vételnek mind a szubjektív, mind az objektív törvényi feltételei fennállnak.
- [6] Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Bpkf.47/2017/2. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. A másodfokú bíróság végzése indokolásában – az elsőfokú bíróság végzésében foglaltakkal egyetértve – megállapította, hogy a vagyonek Kobzás biztosítása érdekében a terhelt vagyona, illetőleg bankszámláján levő összeg zár alá vehető, függetlenül annak eredetétől és szerzési idejétől.
- [7] 3. Az indítványozók a zár alá vétel feloldása iránti kérelmet elutasító bírói döntést másodfokon helybenhagyó végzés ellen fordultak alkotmányjogi panaszaikkal az Alkotmánybírósághoz. Álláspontjuk szerint a Kecskeméti Törvényszék végzése sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk egy bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [8] Az indítványozók szerint a Kecskeméti Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék a zár alá vétel anyagi jogi és eljárásjogi feltételeit törvénysértően értelmezte, és ezáltal korlátozta az indítványozók rendelkezési jogát a zár alá vett ingatlanok és pénzeszközök tekintetében. Ennek következtében sérül az Alaptörvény XIII. cikkében deklarált tulajdonhoz való joguk.

- [9] Az indítványozók a tisztességes (hatósági és bírósági) eljáráshoz való joguk sérelmét is állították, e tekintetben az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkoztak. Szerintük a bírósági döntések nem tartalmazzak „olyan részletességű jogi indokolást”, melyben akár a járásbíró, akár a törvényszék érdemi magyarázatot adna a zár alá vételre vonatkozó rendelkezések és a döntések közötti kapcsolatra; ennek következtében önkényesek.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panaszok megfelelnek-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [11] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokollással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát. Az Alkotmánybíróság vizsgálat elvégzése során megállapította, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panaszok az alábbiak szerint nem fogadhatók be.
- [12] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ának megfelelően alkotmányjogi panasz benyújtásának – egyéb feltételek mellett – az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen van helye. Az Alkotmánybíróság a 3002/2014. (I. 24.) AB végzésben az Abtv. és a Be. szabályainak összehasonlításával értelmezte, hogy mely büntetőeljárásban hozott határozatok lehetnek az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgyai.
- [14] E végzésben az Alkotmánybíróság kimondta, hogy habár az Abtv. és a Be. eltérő fogalmakat használ, így a Be. az „érdemi döntés” fogalmat nem használja, és az Abtv. szerinti érdemi döntés nem esik egybe a Be.-ben alkalmazott ügydöntő határozat fogalmával, az Abtv. 27. § első és második fordulata alapján alkotmányjogi panasz keretében valamennyi ügydöntő határozat – az ítélet és az ügydöntő végzés – alkotmányossági vizsgálatára lehetőség van (lásd Indokolás [15]–[22]).
- [15] E végzés szerint „az ügydöntő határozat olyan határozat, amelyben a bíróság a vádról határoz, és a büntetőjogi főkérdésről, azaz a vádlott bűnösségéről foglal állást [Be. 257. § (1) bekezdés, Be. XIII. fejezet II. cím]. Az ügydöntő határozatokhoz jogerőhatás fűződik. Ügydöntő határozatnak minősül a felmentő és a bűnösséget megállapító ítélet. Az ítélet mellett ügydöntő határozatok a végzések közül a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és az eljárás megszüntetéséről rendelkező végzés. Az ügydöntő végzések azonban eltérő természetűek, mert a megszüntető végzés nem tartalmaz a terhelt büntetőjogi felelősségéről szóló tartalmi döntést, a tárgyalás mellőzésével hozott végzésre pedig az ítéletre vonatkozó rendelkezések a megfelelő eltérésekkel irányadók [Be. 544. § (3) bekezdés és 547. § (3) bekezdés]” (Indokolás [16]).
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a Be. szerinti nem ügydöntő határozatok „egyéb kérdéseket érintenek, és nem jelentik az eljárás végleges lezárását. Ilyen nem ügydöntő határozatok lehetnek a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos döntések, az áttétel, az eljárás felfüggesztése vagy a pervezető végzések” {Indokolás [17]}.
- [17] A zár alá vétel a Be. kényszerintézkedéseket számba vevő VIII. fejezetében található, és a Be. 159. § (1) bekezdése értelmében a dolog, a vagyoni értékű jog, a követelés, illetve a szerződés alapján kezelt pénzeszköz feletti rendelkezési jogot függeszti fel. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben – a 3002/2014. (I. 24.) AB végzést és az ennek nyomán kialakult állandó gyakorlatát figyelembe véve – megállapította, hogy a zár alá vétel feloldását elutasító bírói döntés nem tekinthető ügydöntő határozatnak, mert nem a büntetőjogi főkérdésről szól. Nem minősül az Abtv. 27. §-a szerinti eljárást befejező egyéb döntésnek sem, ugyanis a büntetőeljárást érdemben nem zárja le {lásd például: 3016/2018. (I. 22.) AB végzés, Indokolás [17]; 3057/2017. (III. 20.) AB végzés, Indokolás [7], korábban: 3040/2015. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [30]}.

[18] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszok nem felelnek meg az Abtv. 27. §-ában foglaltaknak, ezért azokat az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1718/2017.

